Τι σημαίνει για εμάς, τους Ευρωπαίους, το ταξίδι των Ζαπατίστας στα μέρη μας;

του Μηνά Μπλάνα

Οι ομάδες των Ζαπατίστας έχουνε ήδη φτάσει στα μέρη μας έπειτα από μια προετοιμασία μηνών. Τι σημαίνει αυτό, όμως για όσους/ες τους υποδέχονται;

Αρχικά, το άρθρο αυτό δεν έχει να κάνει με μία παρουσίαση του έργου των Ζαπατίστας. Άμα θέλετε να μάθετε περισσότερα και αναλυτικότερα για την Ζαπατίστικη Αυτονομία, μπορείτε να τσεκάρετε την ιστοσελίδα από το Καραβάνι των Ζαπατίστας https://karavanizapatista.espivblogs.net/ ή ακόμα κι εδώ https://www.babylonia.gr/tag/zapatistas/. Για να κατανοήσουμε, όμως, για ποιο πράγμα γίνεται λόγος θα χρειαστεί να εμβαθύνουμε λίγο στον πυρήνα της σκέψης τους.

Οι έννοιες της Αυτονομίας και της Κοινότητας παίζουν πρωταρχικό ρόλο. Αυτονομία της Κοινότητας, δηλαδή απεξάρτηση από τους κρατικούς μηχανισμούς και αυτούς της αγοράς, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό, και οικοδόμηση ανάλογων δομών γι' αυτήν την απεμπλοκή στο εδώ και τώρα. Οι Κοινότητες έχουν να κάνουν με τις κοινωνικές σχέσεις που διαμορφώνονται. Σε αντιδιαστολή με την καθημερινή διάβρωση τους από το κράτος -ανάθεση- και τον νεοφιλελευθερισμό -ανταγωνιστικότητα, ατομικισμός, εξειδίκευση κ.α.- που αντιπαρέρχονται τον αλληλοσεβασμό και την αλληλεγγύη και σπάνε τους κοινωνικούς δεσμούς. Ας κρατήσουμε τα παραπάνω ως μία υπεραπλουστευμένη ανάλυση κάποιων βασικών εννοιών.

> *Και σ' αυτό το σημείο είναι που πρέπει να υπογραμμίσουμε και να υπενθυμίσουμε πως: δεν έρχονται για να αποτελέσουν ένα κινηματικό αξιοθέατο. Έρχονται για να ακούσουν, να δούνε, να μάθουνε για τους τοπικούς, και όχι μόνο, αγώνες και να*

αφουγκραστούν πολιτικές οπτικές πάνω σε διάφορα ζητήματα.

Όλα αυτά προϋποθέτουν ένα επίπεδο οργάνωσης, διάδρασης και προετοιμασίας.

Με άλλα λόγια, το ταξίδι τους σήμανε την έναρξη μιας πανευρωπαικής δικτύωσης για να φτάσει εις πέρας και να οργανωθεί. Τοπικής, πανελλαδικής και εν τέλει πανευρωπαϊκής, γεγονός που δίνει την ευκαιρία να συντονιστούν και να επικοινωνήσουν για πρώτη φορά μέσω τέτοιων διαδικασιών συλλογικότητες απ' όλη την Ελλάδα. Κάτι τέτοιο είχε να συμβεί σε τόσο μεγάλη κλίμακα από τον Δεκέμβρη του '08, όπου εκεί υπήρχε άμεσο σημείο αντίστασης, συντονισμού και συσπείρωσης: οι δρόμοι της εξέγερσης. (Πέρα από κάποιες προσπάθειες δικτύωσης πάνω στην Ενέργεια και στο οικολογικό ευρύτερα)

Μιλάμε για πάνω από 100-200 συλλογικότητες και άτομα από διαφορετικές πόλεις σε κοινή διαβούλευση πέρα από τις όποιες μεταξύ τους διαφορές με τον ίδιο σκοπό. Μία διαδικασία αρκετά προωθητική, ειδικότερα σ' ένα περιβάλλον αρκετά τοξικό, με πολιτικούς και προσωπικούς ανταγωνισμούς και έντονο μικροπολιτικό στοιχείο, ξεπερνώντας σε όποιο βαθμό αυτό είναι εφικτό τον όποιο σεχταρισμό. Αξίζει να επισημανθεί πως μόνο η Ελλάδα και η Ιταλία συντονίστηκαν με τέτοιο οριζόντιο τρόπο, που δεν αφήνει σημάδι αδιαφάνειας στις διαδικασίες.

Σε μία δεύτερη αφήγηση, είναι η ώρα για αναστοχασμό πάνω σε διάφορα θέσφατα που κυριαρχούν. **Αναστοχασμός, δηλαδή, πάνω στον δυτικό τρόπο σκέψης και την αποικιοκρατική ματιά που διέπει τους Ευρωπαίους στις αναλύσεις τους.** Δηλαδή, να προσπαθήσουμε να απεγκλωβιστούμε από τα δίχτυα του νεοφιλελευθερισμού και να μην κοιτάμε με υπεροψία οτιδήποτε αλλιώτικο έχει πάει κάποια βήματα μπροστά και δεν ανήκει στην Δύση. Όπως συμβαίνει συνήθως σε κάθε ματιά προς την Λατινική Αμερική και όποιο μέρος δεν έχει την ανάλογη τύχη να έχει μυηθεί για τα καλά στον δυτικό τρόπο ζωής και σκέψης.

Οι Ζαπατίστας έχουν απολέσει την αυτοαναφορικότητα που

κυριεύει το δυτικό κόσμο. Επισημαίνουν το απλό: Αλληλεγγύη σημαίνει να χτίζεις την Αυτονομία και την απελευθέρωση εδαφών στον τόπο σου, στην γεωγραφία σου. Κι αυτό είναι που τους δίνει δύναμη στον αγώνα τους.

Να εφεύρουμε τρόπους για την ανάκτηση της Κοινότητας και του συλλογικού αισθήματος του συν-ανήκειν. Το οποίο με την σειρά του έχει κατακερματιστεί από το νεοφιλελεύθερο τρόπο ζωής σε σημείο που δεν μπορούμε να σκεφτούμε διαφορετική εναλλακτική πέρα από τα υπάρχοντα πλαίσια. Και αυτή, η μη ύπαρξη του συλλογικού σε πτυχές αλλά και στον πυρήνα της καθημερινότητας, είναι που εγκλωβίζει οτιδήποτε χειραφετικό σε αρκετά στενά πλαίσια. Διότι εκεί στοχεύουν και τα όποια εγχειρήματα αυτοοργάνωσης και από εκεί αντλούν το νόημα τους για τη ζωή ως ένα σχίσμα της οργανωμένης ζωής έναντι στο κράτος και στην αγορά.

Αποτελεί αφορμή για το στήσιμο δομών και εγχειρημάτων που έχουν σκοπό να μείνουν. Άλλωστε και οι ίδιοι οι Ζαπατίστας έχουν ως στόχο να αφήσουν κάτι πίσω ως παρακαταθήκη του ταξιδιού.

Καλώς να έρθουν, λοιπόν, και τους περιμένουμε στα μέρη μας! Με την ευχή να είναι η αφετηρία για την δόμηση ενός σχεδίου πραγματικής εξόδου από τον κρατισμό. Με περισσότερη υγιή αλληλεπίδραση, πολιτική ζύμωση, δημιουργία και διάδραση παραπάνω ριζοσπαστικών ιδεών. Γιατί “συμφωνούμε σε περισσότερα απ’ όσα διαφωνούμε”. Και το ταξίδι των Ζαπατίστας αποτελεί την καλύτερη αφορμή για το ρίζωμα του σκεπτικού τους.